

κατέπεσαν εἰς ἐρείπια. Πολλοὶ ἐτάφησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια, ἕτεροι ἀνορυχθέντες, ἐτάφησαν ἐντὸς τάφων ἄλλοι ἐντὸς περιβολίων καὶ τινες κείνται ἴσως ἐτι ἄταφοι! Ἐπειδὴ οὐδεὶς κατάλογος ἐνταφιάσεων ἐτηρήθη ἡ στατιστικὴ εἶναι ἀδύνατος φαίνεται ὅμως ὅτι νεκροὶ, πληγόμενοι ἢ ἐλλειπόντες ὑπερβαίνουναι τὰς 10 χιλιάδας ψυχῶν! Ἡ καταστροφή εἶναι μεγάλη καὶ φοβερά, ἀμφιβάλλομεν δὲ εἰς ἡδυνήθησαν ἀκριβῶς νὰ περιγραφῶσιν αἱ ἄχρι τοῦδε δημοσιευθεῖσαι ἐκθέσεις. Ἀλλ', ὡς ὀρθῶς παρητήρητέ τις, ἡ καταστροφή ὑπερβαίνει πᾶσαν ἔννοιαν καὶ εἶναι ἀνεπίδεκτος περιγραφῆς.

Εὐτυχῶς ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ τούτου δυστυχήματος οὐδεμία φιλάνθρωπος καρδιά ἔμεινεν ἀνάλγητος. Πάντες πάσης θρησκείας ἄνθρωποι κατενύγησαν μαθόντες τὴν συμφορὰν, ἐξ ἧς ἀπέθανον μὲν πολλοὶ, πλείστοι δὲ διατελοῦσι ἔρμαιο ὄντες ἀπογνώσεως. Ἡ εὐσπλαγχνία δὲν ἔμεινεν ἀδρανὴς ἀπέναντι τῆς ἐρημώσεως ταύτης καὶ οὐδεμία γενναία καρδιά ὑπῆρξε μὴ συντριβείσα εἰς τὸ θέλημα τῶν ἀτυχῶν Χίων, οἵτινες ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀπώλεσαν, ὡς εἶπεν, καὶ αὐτὸ τὸ ἔδαφος, τὸ φίλτατον καὶ πολυτιμώτερον τῷ ἀνθρώπῳ χρῆμα. Ἀλλ' αἱ ἀνάγκαι τῶν ἀτυχῶν κατοίκων εἰσι τόσῳ πολλαὶ καὶ μεγάλαι, ὥστε ἄνευ γενναίας συνδρομῆς ἐκ μέρους τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς φιλανθρώπων οἱ ἐπιζήσαντες θὰ πάθωσι σκληρῶς ἐκ τῶν κακουχιῶν καὶ ταλαιπωριῶν.

Ἡ «Ἀθηνᾶς» ὑψούσα τὴν φωνὴν αὐτῆς ἐπικαλεῖται ἐν ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς γενναίας ἀρωγῆς τῶν ἀπανταχοῦ φιλανθρώπων, ἐλπίζει δὲ ὅτι ἡ φωνὴ αὐτῆς πρόθυμον εὐρήσει ἡχώ παρὰ πάσαις ταῖς εὐκισθητοῖς καρδίαις.

Ἡ ΕΡΥΘΡΑΙΑ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

Ἐκτὸς τῆς ἀτυχοῦς Χίου, οὐχ ἥττον ἐδοκιμάσθη ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ καὶ ἡ ἀντίπεραν αὐτῆς Χερσονήσος κατὰ τὸ πλείστον ὑπὸ Ἑλλήνων οἰκουμένην. Τρεῖς δὲ ἰδίως τῆς Ἐρυθρίας Χερσονήσου κωμοπόλεις ἔπαθον δεινοτάτην καταστροφὴν καὶ ἐρήμωσιν. Ἡ Κρήνη ἢ Τσεσμέ, ἡ Κάτω Παναγία καὶ τὰ Ἀλάτσατα. Ἐκ τῶν 3000 οἰκίων τῆς Κρήνης, ὀλίγιστα μόνουσι νῦν ἄθικτοι, ἐκ τῶν 500 τῆς Κάτω Παναγίας αἱ ἡμίσεις κατέπεσαν εἰς ἐρείπια, ἐκ δὲ τῶν 2000 οἰκίων τῶν Ἀλατσάτων, αἱ μὲν κατέρρευσαν, αἱ δὲ διεσπάρησαν, ὀλίγαι δὲ τινες, καίπερ φαίνονται περισσώδεις, φέρουσιν οὐχ ἥττον ἐσωτερικῶς σημεῖα τῆς καταστροφῆς. Τὰ θύματα εἰσὶν ἐνταῦθα εὐτυχῶς ὀλίγιστα, οἱ δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον βαρέως μεμολαπισμένοι ἀριθμοῦνται εἰς 400. Ὁ πληθυσμὸς ἀνερχόμενος ἐν συνόλῳ εἰς 40 χιλ. λαοῦ, κατὰ τὸ πλείστον ἀπὸ ῥων, ὑφίσταται νῦν παλλὰς στερήσεις καὶ κακουχίας. Πολλοὶ τῶν δυστυχῶν ταύτων διατελοῦσιν ἄστεργοι,

ἄσκηνοι, πειναλέοι καὶ γυμνητεύοντες. Ἀναγράφοντες τὴν ἀξιοδάκρυτον ταύτην κατάστασιν ἐπικαλούμεθα τὴν ἀρωγὴν χεῖρα τῶν ἀπανταχοῦ φιλανθρώπων ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν τούτων ἀνθρώπων, οἵτινες ἐν μιᾷ στιγμῇ τὰ πάντα ἀπολέσαντες διατελοῦσιν ἤδη ἔρμαιο ἀπογνώσεως. Εἴθε ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη νὰ ἐλαφρύνῃ τὰς κακουχίας καὶ ταλαιπωρίας τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τούτων.

Ἡ ΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ

Οὐδὲν εἶναι πλεονέκτερον συνδεδεμένον πρὸς τὴν ὑπαρξιν καὶ εὐημερίαν ἡμῶν ὅσον τὸ ὕδωρ καὶ ἡ γνῶσις τῶν ιδιοτήτων αὐτοῦ ἀποτελεῖ τὴν τροφήν καὶ εὐξίαν ἡμῶν· εἶναι ὁ καλλίτερος ἡμῶν φίλος, καὶ οὐχὶ σπανίως καθιστᾷ ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ὑπερισχύωμεν κραταιοτέρων ἐχθρῶν. Διάφοροι περίεργοι διηγήσεις ἰδιαιτέρων τινῶν ὑδάτων ἀναφέρονται, τὰς ὁποίας, καίτοι θεωροῦνται μυθώδεις, ἀς ἐξετάσωμεν. Τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς, τὸ ὁποῖον ὡς λέγεται ἐπέφερε τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ὑποτίθεται ὅτι περιεῖχε ἀέριον τι δηλητηριώδες. Πηγὴ τοῦ εἶδους τούτου ἀναφέρεται ὡς ἀνακαλυφθεῖσα ἐν Πρωσίᾳ, ἀλλ' ἐκλείσθη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τῇ διαταγῇ τῆς κυβερνήσεως. Ποταμὸς τις ἐν Ἡπείρῳ ἀναφέρεται ὅτι σβύνει οἰανδήποτε ἀναμμένην λαμπάδα καὶ ἀνάπτει τοιαύτην ἐσβεσμένην. Ὑδατὰ τινα πινόμενα, προξενοῦσι παραφροσύνην, ἄλλα μέθην, καὶ τινα θάνατον. Ὁ ποταμὸς Σέλαρος ἐλέγετο, ὅτι ἐν ὀλίγαις ὥραις μετέτρεπε ρίζαν εἰς λίθον. Ὑπάρχει ἐπίσης ποταμὸς ἐν Ἀραβίᾳ οὗ τὸ ὕδωρ πινόμενον παρὰ τῶν προβάτων μετέτρεπε τὸ ἔριον αὐτῶν εἰς ἐρυθροῦν, καὶ ὁ Ἰώσηπος μνημονεύει ποταμοῦ ἐν Ἰουδαίᾳ ὅστις ῥέει ταχύς κατὰ τὰς ἐξ ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος καὶ ἡρεμεῖ καὶ ἀναπαύεται τὴν Κυριακὴν.

Τὸ βρόχινον ὕδωρ εἶναι καθαρὸν σχεδὸν ὅσον καὶ τὸ ἀπεσταγμένον ὕδωρ ἀλλ' οἱ πίνοντες αὐτὸ κινδυνεύουσι νὰ πάθωσι ἀσθέστωσιν ἐν τοῖς ἐντοσθίοις αὐτῶν διότι ἡ βροχὴ ἢ ἐν ταῖς πόλεσι συναγομένη ἀποκτᾷ μικρὰν ποσότητα ἀσέστου ἐκ τῶν στεγῶν καὶ τοῦ ἀσβεστόματος τῶν οἰκιῶν. Ὁ Ἰπποκράτης ἐγίνωσκε τοῦτο, διότι ὁ πατήρ τῆς φυσικῆς ἀναφέρει ὅτι τὸ βρόχινον ὕδωρ πρέπει πάντοτε νὰ βράζεται καὶ νὰ διηλύζεται ὅταν συνάγεται ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν. Λέγεται ὅτι αἱ πλίνθοι τραχύνοισι καὶ τὸ ἐλαφρότερον ὕδωρ καὶ διδόνουσιν αὐτῷ στυπτικὴν οὐσίαν. Τὸ ὕδωρ ἔχει ἐπιρροὴν καὶ ἐπὶ τῆς καλῆς ποιότητος τοῦ ἄρτου. Ὁ καλλίτερος καὶ λευκότερος ἄρτος γίνεται ἐκ τοῦ καλλιτέρου ὕδατος.

Τὸ καθαρὸν ὕδωρ εἶναι πολυτιμώτατον εἰς λεύκανσιν τοῦ κηροῦ καὶ εἰς κατασκευὴν τοῦ λευκοῦ χάρτου, διότι τὸ ὕδωρ τοῦτο ἔχει ἀνάγκην ὀλιγοτέρου κάλεως καὶ σάπωνος πρὸς καθαρισμὸν καὶ λεύκανσιν τῶν ῥακῶν, ὁ δὲ χάρτης ὁ ἐξ ἐλαφροῦ ὕδατος κατασκευαζόμενος εἶναι στερεώτερος. Ἡ περίστασις αὕτη